

СТАНОВИЩЕ

от доц. Гергана Георгиева Петрова, дм

Ръководител катедра „Сестрински грижи“, Факултет обществено здраве,

МУ-Пловдив

Професионално направление: **7.4. Обществено здраве**
Научна специалност: „**Управление на здравните грижи**“

Автор: **Стела Йорданова Дюлгерова**

Форма на докторантурата: **докторант на самостоятелна подготовка**
Катедра: „**Общественоздравни науки**“, Факултет обществено здраве, МУ-Плевен.

Тема: **МОТИВАЦИЯ И ПРОБЛЕМИ НА ПРОДЪЛЖАВАЩОТО ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ (ПРОУЧВАНЕ В ПЛЕВЕНСКА ОБЛАСТ)**

Научни ръководители: доц. **Евгения Димитрова, дм** и доц. д-р **Гена Грънчарова, дм**;
Медицински университет – Плевен

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Със Заповед на Ректора на МУ-Плевен №2711/15.10.2019г. съм определена за член на научно жури. След проведено първо заседание на научното жури на 18. 10. 2019г. съм определена да изготвя становище.

Представеният комплект материали на електронен носител е в съответствие с Процедурата за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Плевен и Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен от 18. 04. 2011 г.

Дисертационният труд е изложен на общо 198 страници (включително литература и приложения), като цяло много добре подреден и структуриран. Онагледен е с 35 цветни фигури, 25 таблици и 3 приложения.

Представяне на докторантката с акцент върху биографични данни във връзка с процедурата:

Ас. Стела Йорданова Дюлгерова е родена на 28. 11. 1962 г. в гр. Плевен. През 1982г. се дипломира като „Медицинска сестра-общ профил“ в ИПЗК „д-р Пейо Бешев“ гр. Плевен.

През 2003г. завършва МУ-Плевен, специалност „Здравни грижи“ на ОКС „бакалавър“. През 2005г. „Здравни грижи“ с професионална квалификация по здравен мениджмънт на ОКС „Магистър“ във ФОЗ, МУ-Плевен.

Докторантката Стела Дюлгерова започва трудовия си път като медицинска сестра в УМБАЛ „д-р Г. Странски – ЕАД“ гр. Плевен през 1982г. в клиника по обща психиатрия. От 2005-2011г. заема ръководна длъжност старша медицинска сестра в същата клиника. От 2011г. е назначена като преподавател, а по-късно и асистент в катедра „Сестрински хирургични грижи“ на ФЗГ, МУ – Плевен, която длъжност заема и в момента. От 2015г. има присъдена

специалност по Медицинска педагогика от МУ-София. Добро впечатление създава, включването и в многобройни курсове за продължаващо обучение.

2. Оценка за личното участие на докторанта в дисертационния труд

Темата, която ас. Стела Йорданова Дюлгерова е избрала е изключително актуална. Концепцията за *продължаващо образование и обучение; образование през целия живот; образование на възрастни* е особено актуална през последните десетилетия. Задължително условие за съвременната медицинска сестра е да повишава, надгражда, продължава, поддържа и доусъвършенства квалификацията си.

Авторът показва и много добра осведоменост по разглеждания проблем, а също и по граничните му области. В предложения труд тя цитира общо 216 литературни източници, от които 105 на кирилица и 116 на латиница.

Литературният обзор е в рамките на 57 страници, оформен и структуриран добре. От литературният обзор проличава не само много добрата информираност на докторанта, но и отоншението и към разглежданата проблематика. Разгледано е сестринството в съвременните условия, въведени са основните понятия „продължаващо обучение“ и „учене през целия живот“, като е разяснен техния терминологично понятиен смисъл. Прави добро впечатление, това, че процеса на продължаващо обучение на медицински сестри в България и чужбина е съотнесен към нормативната база и неговата регулация. Поставен е акцент върху мястото и ролята на БАПЗГ в продължаващото обучение на медицински сестри както и преглед на проучванията в България до момента. Литературният обзор завършва със седем извода, в които е систематизиран целия преглед на литературата.

Много прецизно е разработена **втора глава: Цел, задачи и методология на проучването**. В тази глава целта е ясно, точно и прецизно формулирана. За реализиране на целта са посочени оптимален брой 5 задачи. Формулирани са три работни хипотези.

По своя характер основното проучване представлява *медико-социологическо проучване* с използване на социологически методи (документален, SWOT анализ, анкетен метод) и статистически методи за описание и анализ на резултатите.

Проведени са две анкетни проучвания: сред медицински сестри и студенти дипломанти от сп. „Медицинска сестра“. Впечатляващ е броя на обхванатите в проучването лица: *723 медицински сестри и 174 студенти-дипломанти*. Проучванията са проведени посредством разработени за целта два вида оригинални въпросници/анкетни карти (пряка индивидуална и пряка групова анкета). Въпросниците са одобрени от Комисията по етика на научно-изследователската дейност при Медицински Университет – Плевен.

Първичната социологическа информация е събрана в 4 последователни календарни години. Обособени са три етапа на проучването, през които събирането и обработването на информация е равномерно разпределена през тези години.

Статистическите подходи при определяне на извадката, както и цялостният статистически анализ на резултатите са изключително прецизни.

Трета глава: Резултати и обсъждане определям като особено ценна и с най-голяма тежест и принос за облика на цялостното дисертационно проучване. Собственото прочуване на ас. Стела Дюлгерова се основава на съпоставката на данните

от официалната документация с анализа на резултатите от проведеното релевантно собствено проучване. Резултатите са представени в таблици и цветни диаграми с подходящ дизайн, те съдържат статистическия компонент необходим за бързото възприемане на значимите разлики. Давам висока оценка и на текстуалната част. Получените резултати и тяхното обсъждане, отговаря в пълна степен на заложената хипотеза, цел и задачи от докторанта, като анализът на представените материали дава възможност за достигане до изводите. Особено добре замислен и реализиран е предложеният SWAT анализ. Анализирани са силните и слаби страни на организацията на продължаващото обучение на медицинските сестри в Р. България, както и на съществуващите възможности и заплахи.

Глава трета завършва с **практическа част**. **Определям като значим успех за цялата работа** систематизирания от докторанта *наръчник за продължаващо обучение за ръководители по здравни грижи в терапевтични звена на болничната здравна помощ*.

В така конструирания наръчник ясно се откроява примерна програма за продължаващо обучение на медицински сестри в терапевтични звена на болничната и извънболничната здравна помощ. Програмата е с общ хорариум 40 часа, от които 26 часа лекции и 14 часа практически занятия.

Глава четвърта: Изводи, препоръки и приноси. Формулирани са 10 извода, които произтичат правилно и логически от анализа на резултатите. **Формулирани са препоръки, насочени към три нива:** ръководители по здравни грижи, висши медицински училища и БАПЗГ. Считаю, че препоръките са целенасочени, адекватно адресирани и уместни.

Приноси: Приносите дефинирани от докторанта са значими и кореспондират пряко с направените изводи. Систематизирани са две групи приноси: с теоретичен и с практико-приложен характер.

Авторефератът е в обем от 60 страници и отговаря на изискванията за изготвяне на такъв вид труд. Авторефератът е онагледен със 17 таблици и 21 цветни фигури. Съдържанието и оформлението му създават пълна представа за цялостния дисертационен труд.

Във връзка с настоящия дисертационен труд са реализирани 4 публикации в Български списания. На две от тях докторанта е самостоятелен автор, на една първи. Докторантът е реализирал и 3 участия в научни форуми, два от които в чужбина.

Критични бележки: В качеството ми на член на подсилен катедрен съвет, имах възможност да се запозная с работата преди предварителното обсъждане/апробация на дисертационния труд. Докторантът се е съобразил с всички мои препоръки, като направените от мен забележки са отстранени. В този си вид работата има напълно завършен облик.

Лични впечатления. Нямам.

В заключение бих изразила моето убеждение, че представеният дисертационен труд притежава всички изискващи се качества за подобен род труд и е дисертабилен. Обемът и неговите качества, напълно съответстват на критериите за такъв род разработки.

Дисертационният труд показва, че ас. Стела Дюлгерова **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност „Управление на

здравните грижи“, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване, под научно ръководство.

Поради гореизложеното, убедено давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от разгледаните по-горе: дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, както и публикации и съобщения с цел неговото популяризиране и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’** на ас. Стела Дюлгерова в докторска програма по „Управление на здравните грижи“

4. 10. 2019г.

гр. Пловдив

Изготвил:.....

доц. Гергана Петрова, дм